

Fakta om redningsberedskabet i Danmark

Redningsberedskabets grundlæggende udformning er beskrevet i beredskabsloven.

I dette papir anvendes om de operative enheder begreberne det kommunale redningsberedskab og det statslige regionale redningsberedskab, da disse begreber bliver anvendt i beredskabsloven om den nuværende operative struktur. Endvidere benyttes betegnelsen det statslige specialredningsberedskab om det statslige redningsberedskab med særlige og væsentligt anderledes opgaver, end de øvrige operative enheder, fx nukleare opgaver.

Det kommunale redningsberedskabs godt 1.900 fastansatte brandfolk, 4.700 deltidsansatte/frivillige i brandværn og 3.600 øvrige frivillige er fordelt på 241 lokale brandstationer, og rykker årligt ud ca. 40.000 gange med sine i alt over 2.000 køretøjer (Kilde: "Redningsberedskabet i tal 2022").

Ud over de mange kommunale brand- og redningsfolk, og andre kommunalt ansatte, kan også fx hjemmevernet og det statslige regionale beredskab bidrage med hjælpemandskab til en hændelse, når den kommunale indsatsleder skønner, at det kan være en hjælp.

Alle steder er det kommunernes redningsberedskaber, der etablerer førsteindsatsen, og har ansvaret for indsatsen, hele vejen gennem hændelsen. Det er de kommunale redningsberedskaber, der iværksætter den umiddelbare indsats ved ulykker og katastrofer, og varetager den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet under hele indsatsforløbet.

Ved større, længerevarende eller mandskabskrævende hændelser, eller ved hændelser, der kræver supplerende specialudstyr, kan kommunernes enheder anmode om og inddrage mandskab og materiel fra andre, fx naboberedskaber, fra private aktører, fra det statslige regionale beredskab, eller fra det statslige specialredningsberedskab.

Det kommunale beredskab i Danmark løser sine opgaver for en årlig udgift på kr. ca. 250,- pr. indbygger. Til sammenligning koster redningsberedskabet i Sverige kr. ca. 651,- pr. indbygger om året, i Holland kr. ca. 709,- pr. indbygger om året, og i Norge kr. ca. 1.293,- pr. indbygger om året (kilde: Eurostat – tal fra 2021). Alle tre lande har en sammenlignelig struktur med kommunale beredskaber med ansvar for førsteindsats og indsatsledelse, og med både deltidsansatte og fuldtidsfolk fordelt på vagt, samt større byer og rurale områder.

Antal årlige indsatser for redningsberedskabet

År	2018	2019	2020	2021	2022
Det kommunale redningsberedskabs indsatser *	23.325	20.616	20.051	18.870	19.040
Det statslige regionale og det statslige specialredningsberedskabs assistancer til det kommunale redningsberedskab	340	265	247	227	239

*tal eksklusiv kørsel til blinde alarmer, ABA, selvslukkede brande mv. Disse yderligere opgaver ligger på ca. 20.000 årligt (i 2022 var tallet 21.112).

Endvidere gennemføres årligt ca. 25.000 brandsyn af bygninger og andre objekter.

Kilde: Redningsberedskabet i tal 2022

Redningsberedskabets dimensionering og opgavefordeling

Indsatstype	Det kommunale redningsberedskab	Det statslige regionale redningsberedskab	Det statslige specialredningsberedskab
Brand	<p>Kort responstid med henblik på at håndtere en brand, inden den udvikler sig.</p> <p>Førsteudrykning med standardmateriel som autosprøjter, tankvogne, stigevogne m.m., og mange steder supplerende specialmateriel som kraner, slangegrupper m.m.</p> <p>Dimensioneret til at varetage førsteindsats og have ansvaret for opgaver af korterevarende og kendt karakter, og for opgaver der udvikler sig i omfang, tid og kompleksitet.</p>	<p>Tilkaldes til brande, der har udviklet sig i omfang, med henblik på at assistere, supplere og efterslukke.</p> <p>Tilkaldes efter behov med supplerende specialmateriel samt supplerende standardmateriel.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	

<p>Redning</p>	<p>Livreddende førsteindsats ved eksempelvis trafikuheld, drukneulykker, forurening, og forebyggelse og indsatser i forbindelse med ekstremvejr, større hændelser/terror m.m.</p> <p>Dimensioneret til at varetage og have ansvaret for opgaver af korterevarende og kendt karakter, og for opgaver der udvikler sig i omfang, tid og kompleksitet.</p>	<p>Tilkaldes efter behov til at assistere ved indsatser i forbindelse med fx ekstremvejr.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	<p>Opfølgende indsats ved eksempelvis sammenstyrtninger eller risiko herfor.</p> <p>Dimensioneret til særlige opgaver af national betydning.</p>
<p>CBRN</p>	<p>Spild og uheld med farlige stoffer, miljøuheld og større og komplekse uheld med farlige stoffer samt visse opgaver ved forurening af havmiljøet.</p>	<p>Tilkaldes til at assistere ved indsatser i forbindelse med fx forurening.</p> <p>Dimensioneret til at blive indsat som supplement ved længerevarende og mandskabskrævende opgaver.</p>	<p>Større og komplekse uheld med farlige stoffer, samt opgaver ved større forurening af havmiljøet</p> <p>HazMat-beredskab med specialmateriel til monitorering, sampling og analyse.</p> <p>Dimensioneret til særlige opgaver af national betydning.</p>
<p>Særlige hændelser</p>	<p>Har ansvaret for indsatsen ved alvorlige transportulykker, eller ulykker, der rammer samfundsvigtige institutioner og væsentlig infrastruktur.</p> <p>Tilsvarende ansvar ved fx pludselige hændelser med trusler mod civilbefolkningens sikkerhed, fx terror.</p> <p>Relativt få indsatser af denne type.</p>	<p>Løser primært særlige opgaver for andre statslige myndigheder, eksempelvis politiet og fødevaremyndighederne. Det kan fx være assistance ved eftersøgningsopgaver, aflivning af dyrebesætninger mv.</p>	

